

Южен поток: България

Резултати от изследването на общественото мнение и интервюта със заинтересованите страни

Съдържание

- Въведение
 - Основна информация
 - Цели
 - Методология
- Основни надежди и страхове за България
- Мнения за енергийните предизвикателства и българската енергийна политика
- Нагласи към източниците на енергия и новите енергийни проекти
- Нагласи към Южен поток
 - Цялостна подкрепа
 - Потенциални предимства
 - Потенциални недостатъци
 - Надеждни източници

Въведение

Основна информация

- Южен поток ще транспортира значителни обеми руски газ към Италия, които ще преминават през България, Сърбия, Унгария и Словения.
- След като бъде завършен, тръбопроводът ще диверсифицира европейските енергийни доставки и ще гарантира постоянна доставка на газ.

Въведение

Цели

- Natural Gas Europe поръча на WorldThinks да извърши изследване, за да се разбере мнението за газопровода в България, Унгария, Италия, Сърбия и Словения.
- Във всяка страна, проучването имаше за цел да разбере:
 - нивата на подкрепа за газопровода;
 - възприятията за неговите предимства и недостатъци;
 - отношението към основните участващи дружества; и
 - всякакви различия в мненията между заинтересованите страни и широката общественост.
- Тези слайдове представят констатациите от проучването в България.

Методология

ПРОУЧВАНЕ НА ОБЩЕСТВЕНИТЕ НАГЛАСИ

- Онлайн проучване
- Теренна работа: 17-28 май 2013 г.
- 500 анкетирани
 - Допустима грешка в размера на извадката = $\pm 4,38\%$

ПРОУЧВАНЕ СРЕД ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ

- 12 интервюта
- По телефона или лице в лице
- 30-45 минути всяко
- Проведено на български език от местната агенция за проучвания
- Комбинация от заинтересовани групи:
 - 3-ма преподаватели
 - 1 компания/инвеститор
 - 2-ма правителствени служители
 - 2-ма политици
 - 3 НПО в сферата на околната среда
 - 1 експертно-аналитичен център

Основни надежди и страхове за България

Българите са най-загрижени за икономическите и политически въпроси

- Цените на енергията, липсата на инвестиции в енергийна (и друга) инфраструктура и международната енергия не са големи опасения за по-голямата част от обществото.

В.1 Кои две от следните са най-големите опасения за България в момента според Вас? Моля, изберете 2 от списъка по-долу. [База = всички анкетирани (500)]

Икономическата стабилност и по-високите нива на заетост са най-честите надежди за България

- Постигането на енергийна независимост е по-малък приоритет.

В.2 Кои две от следните са най-големите надежди за България в момента според Вас? Моля, изберете 2 от списъка по-долу. [База = всички анкетиращи (500)]

Мнения за енергийните предизвикателства и българската енергийна политика

Заинтересованите страни описват редица енергийни предизвикателства пред България

- Най-често срещаният проблем, описан от заинтересованите страни, е липсата на диверсификация в енергийните доставки, и по-специално прекомерната зависимост от Русия.
- Заинтересованите страни също виждат липсата на конкуренция на вътрешния енергиен пазар и господството на собствените им интереси и задачи като основен проблем.
- Има известна загриженост за неефективното свръхпроизводството. Анкетираният сектор е насочен към свръхпроизводство, а не към запазване на енергията.
- Други въпроси, повдигнати от заинтересованите страни, включват липсата на прозрачност в политиката за развитие; високите цени и липсата на яснота за това как са определени тези цени, и корупцията.

ПРОУЧВАНЕ СРЕД ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ

„В България над 70% от [енергийните доставки] идват от чужбина, най-вече от Русия. Ако нещо се случи по трасето от Русия до България, сигурността на доставките е изложена на риск.“

Заинтересована страна

„Енергийният сектор има някои доста големи проблеми... Основният проблем е липсата на конкуренция и липсата на избор за клиентите. Пазарът на газ е монопол. Има един основен доставчик, без значение по какви канали идва газта.“

Заинтересована страна

Мнението е, че националната енергийна политика е непоследователна и несвързана

- Заинтересованите страни критикуват липсата на последователна, дългосрочна стратегия.
 - Предпочитаните източници на енергия постоянно биват променяни.
 - Мнението за системата на субсидиите е, че е произволна и неефективна. Тя също спира участието на многонационални доставчици
 - Мерките за енергийна ефективност и поддържането и модернизацията на електрическата мрежа биват игнорирани.
 - Заинтересованите от околната среда страни са критични към зависимостта на България от въглища, ядрена енергия и газ.
- Мнението за политическия дебат е, че е поляризиран и липсва консенсус.
 - Счита се, че енергийната политика се ръководи от лобистки групи, а не от националния интерес.
 - Има разделителни линии между бранша и националния интерес (например про-руско лоби, про-американско лоби).

ПРОУЧВАНЕ СРЕД ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ

„Енергийната политика не е последователна, тъй като различните правителства имат различни взаимоотношения с различните лобита... и всяко правителство отговаря по различен начин на тези лобита... „Енергийната стратегия“ не е стратегия, основана на дискусии или социален консенсус и не е въведена в действие.“

Заинтересована страна

„Очевидно не е много последователна, защото няма никаква солидарност и нашите политици не обичат много думата „консенсус“.“

Заинтересована страна

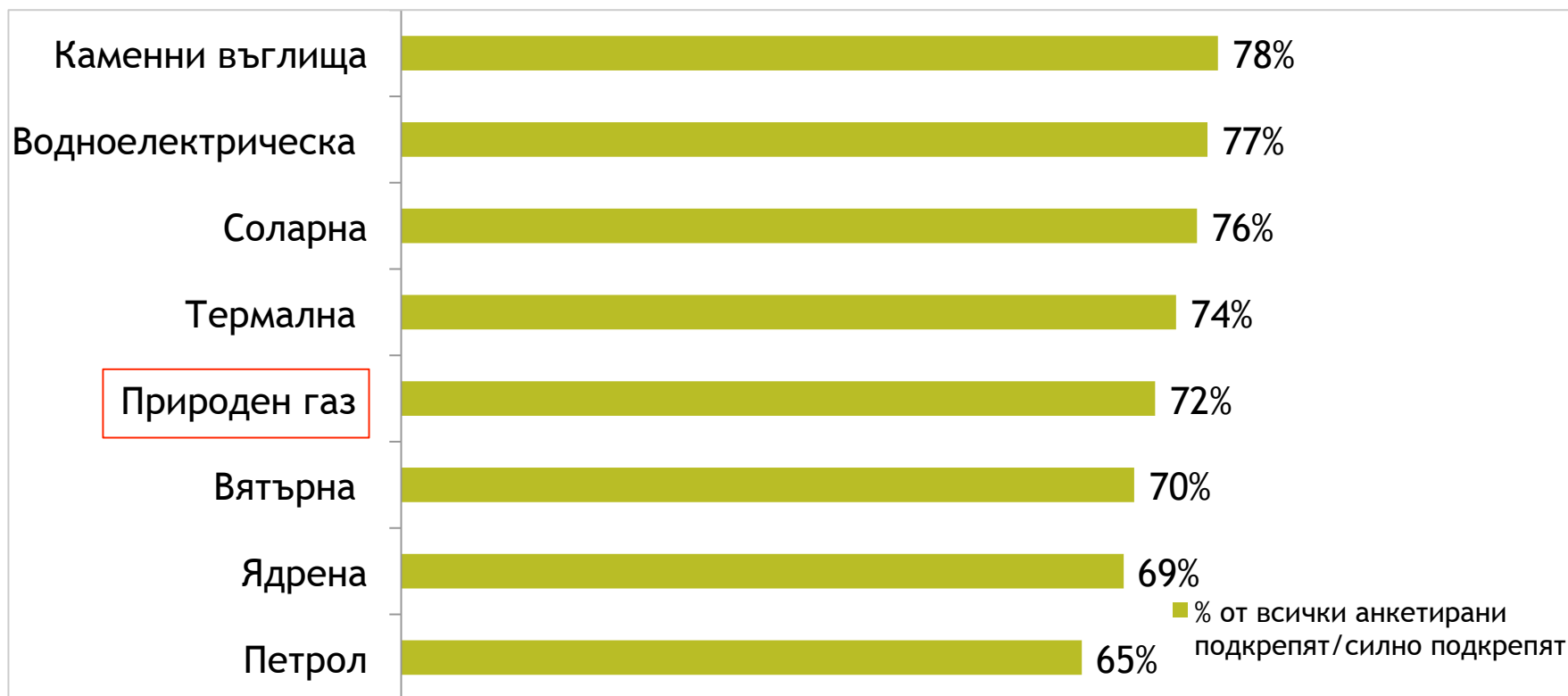
Нагласи към източниците на енергия и новите енергийни проекти

Обществени нагласи към енергийните източници

Обществени нагласи към енергийните проекти

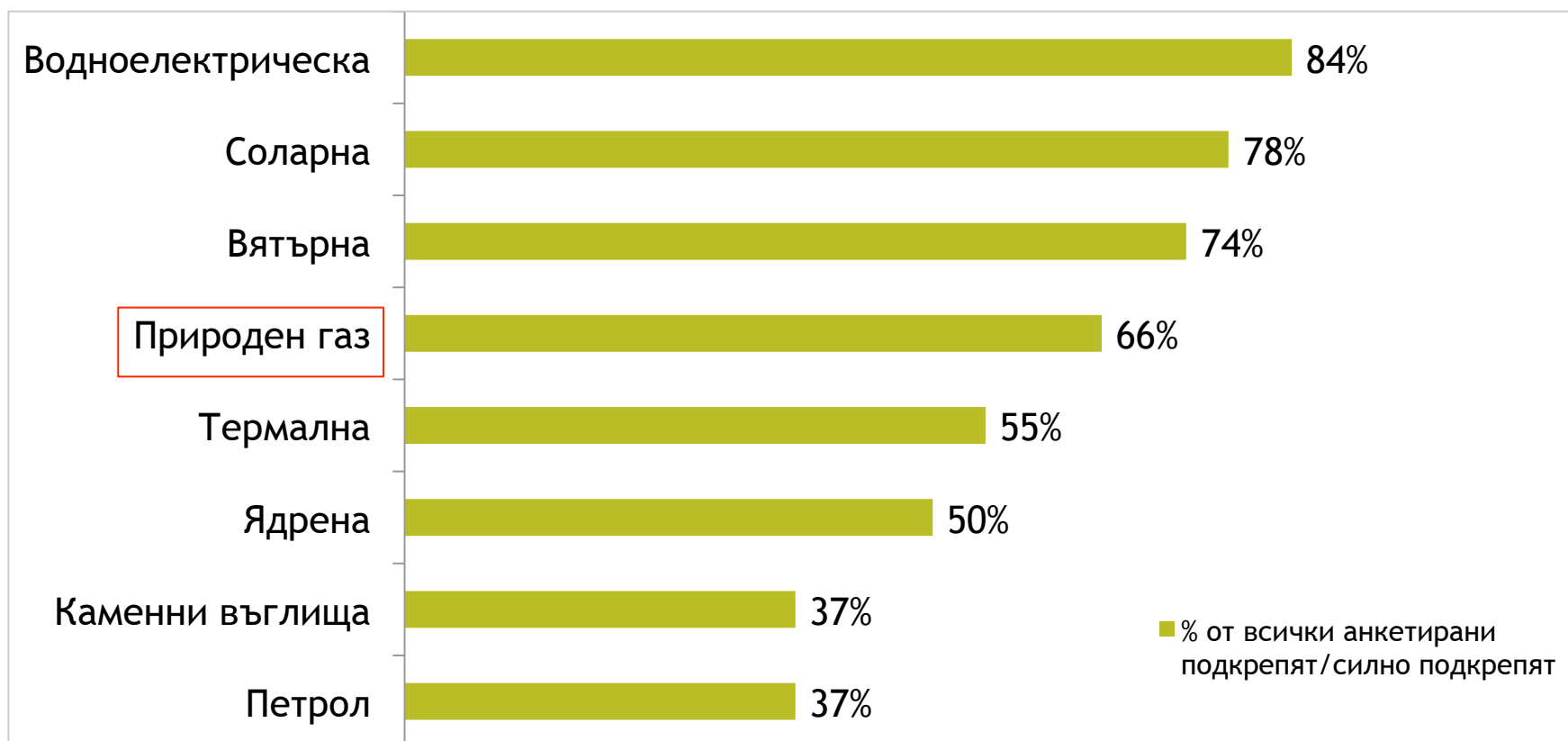
Нагласи на заинтересованите страни към природния газ

Познаването на всички енергийни източници е относително добро, с малко разлика при различните типове енергия

В9. Като мислите за обхвата на потенциалните източници на енергия за осигуряване на газ и електричество в Сърбия, колко бихте казали, че знаете за всяко от следните? [База = всички анкетиранни (500)]

Възобновяемите енергийни източници получават най-голяма подкрепа, но природният газ е най-популярното изкопаемо гориво

В4. Въз основа на това, което знаете сега, доколко подкрепяте или сте против всяко от следните като източник на енергия в България? [База = всички анкетирани (500)]

ПРОУЧВАНЕ СРЕД ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ

Повечето заинтересовани страни считат, че газта играе важна роля в бъдещото енергийно разнообразие в България

Предимства

Газът е важен за промишлеността.

Природният газ се разглежда като по-чист от петрола или газта.

Има на разположение големи количества от него.

Недостатъци

Някои заинтересовани от околната среда страни се противопоставят на газта по екологични причини.

Има някои опасения за „заклучване в газта“, когато тя трябва да бъде преходно гориво.

Има известна загриженост относно това да бъде упражняван политически натиск от производителите на газ.

ПРОУЧВАНЕ СРЕД ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ

„Това е изключително важна част [от енергийното разнообразие]... Газта ще бъде един от основните източници на енергия през следващия век и животът е невъзможен без нея. Тя е и високоефективна. Ползите са безспорни. Моите опасения са, че цената на газта е твърде висока... и че, за съжаление, тези, които я притежават, я използват като инструмент за политически натиск.“

Заинтересована страна

„С развитието на газовия сектор ние създаваме ново Франкенщайн чудовище. То се е държало добре до момента, тъй като газовите емисии са по-ниски от тези на другите изкопаеми горива, по-ефективно е [в сравнение с другите изкопаеми горива] и може да осигури енергия на място. Въпреки това, то ще се обърне срещу нас след няколко десетилетия по същия начин, както го направи петролният сектор. Ще предизвика климатични промени.“

Заинтересована страна

Нови газопроводи от Русия са подкрепени от 54%, като само 14% са против

B5. Доколко подкрепяте или сте против следните развития за енергията в България? [База = всички анкетираны (500)]

Нагласи към Южен поток

Осведоменост и подкрепа

Оценка на потенциалните предимства и недостатъци

Нагласи към участващите организации

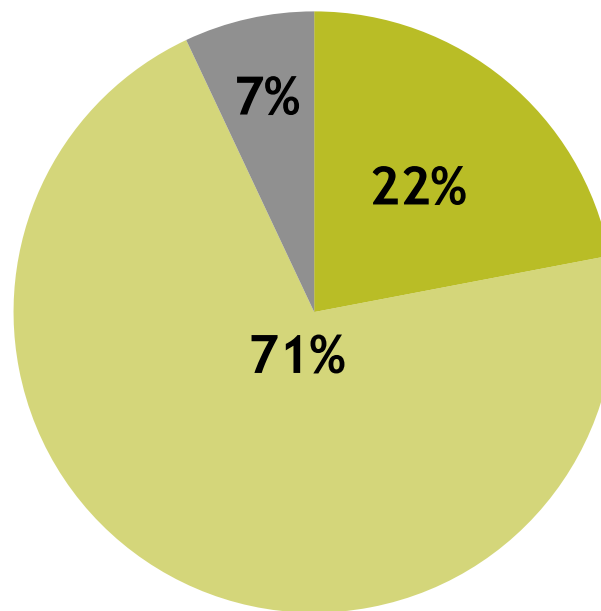
Обществената информираност за Южен поток е много висока

- Най-често срещаният източник на информация за Южен поток са новините (94%), следвани от думата от уста на уста (24%); 16% са чували за темата от уеб сайта на Южен поток и 7% от обществена среща.

■ Да - знам много за Южен поток

■ Да - знам малко за Южен поток

■ Не - не съм чувал(а) нищо за Южен поток

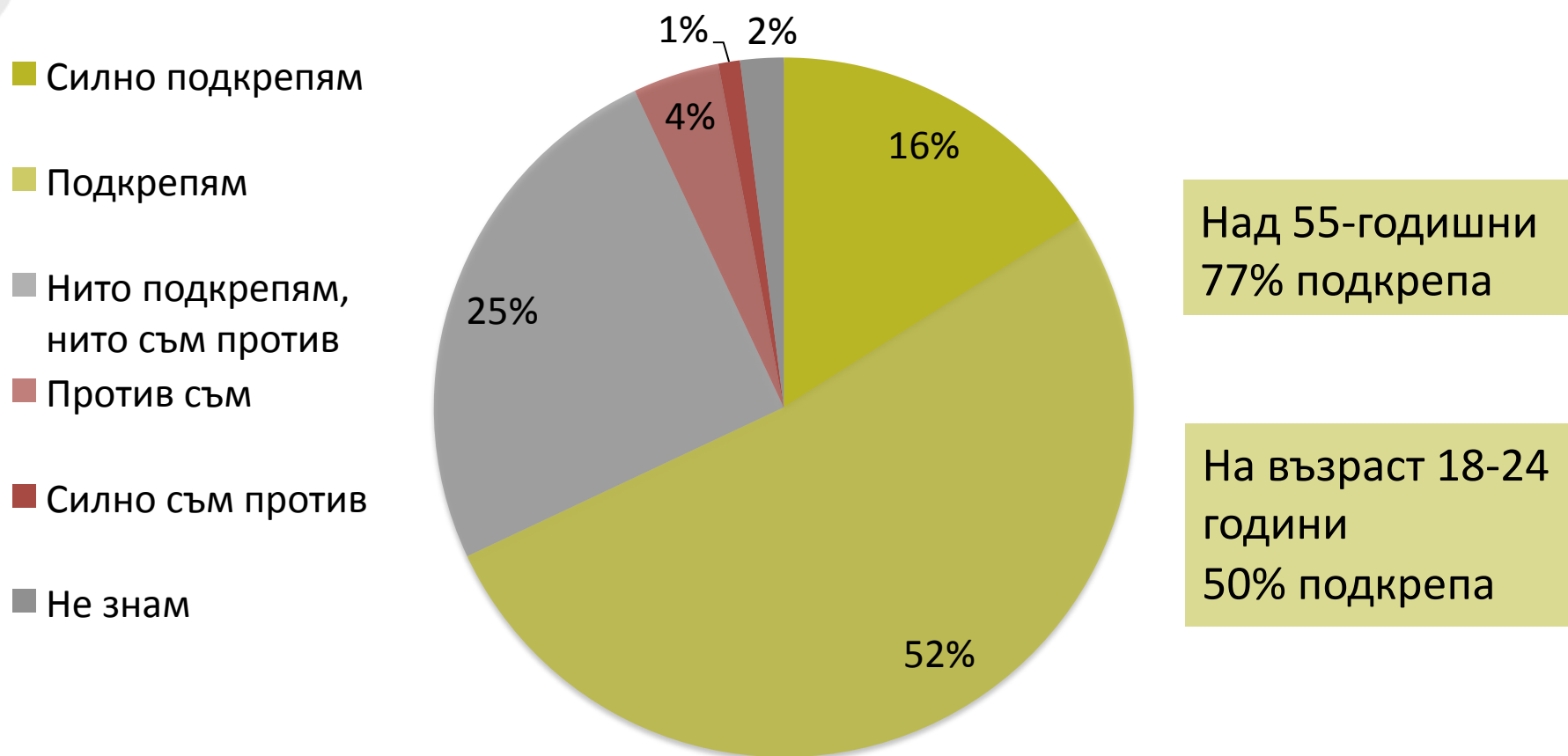

93% знаят за Южен поток.

В6. Преди днес знаехте ли за Южен поток? [База = всички анкетирани (500)]

ПРОУЧВАНЕ НА ОБЩЕСТВЕНИТЕ НАГЛАСИ

68% от българите подкрепят проекта за газопровод Южен поток и само 5% са против

V8. Като цяло доколко подкрепяте проекта за газопровод Южен поток в България? [База = всички анкетиранни (500)]

ПРОУЧВАНЕ СРЕД ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ

Заинтересованите страни са раздвоени относно Южен поток

Причини за подкрепа

Убеждението, че това ще осигури по-голяма енергийна сигурност.

Той има потенциални икономически ползи, като например работни места и транзитните такси.

Смята се, че той ще се увеличи международно влияние на България.

Причини за неодобрение

Съществуват опасения, че това ще доведе до по-голяма зависимост от Русия и/или Газпром.

Заинтересованите от околната среда страни имат притеснения за околната среда.

Някои заинтересовани страни не мислят, че България ще получи икономически ползи.

„Има несъмнени ползи за България от Южен поток. На първо място, ние постигнахме дългосрочно намаляване на цените на газта. В икономическо отношение между 3,3 и 3,5 милиарда евро ще бъдат инвестирани в България... Това ще създаде няколко хиляди работни места за период от три години.“

Заинтересована

страна

Stakeholders believed that the most convincing benefits to Bulgaria were geopolitical

- Most stakeholders believed the pipeline would lead to greater negotiating power internationally.
- It was seen by most as contributing to energy security, making Bulgaria less dependent on the Ukraine.
- There was some doubt that the anticipated economic benefits would happen.
 - Transit fees were the greatest potential avenue for economic benefit but it has recently appeared to many of the stakeholders that they will be less than expected.
 - Only a minority believe that the pipeline will make a meaningful contribution to employment, and think that any jobs that are created will be temporary.

Stakeholders were most concerned about ceding influence to Russia

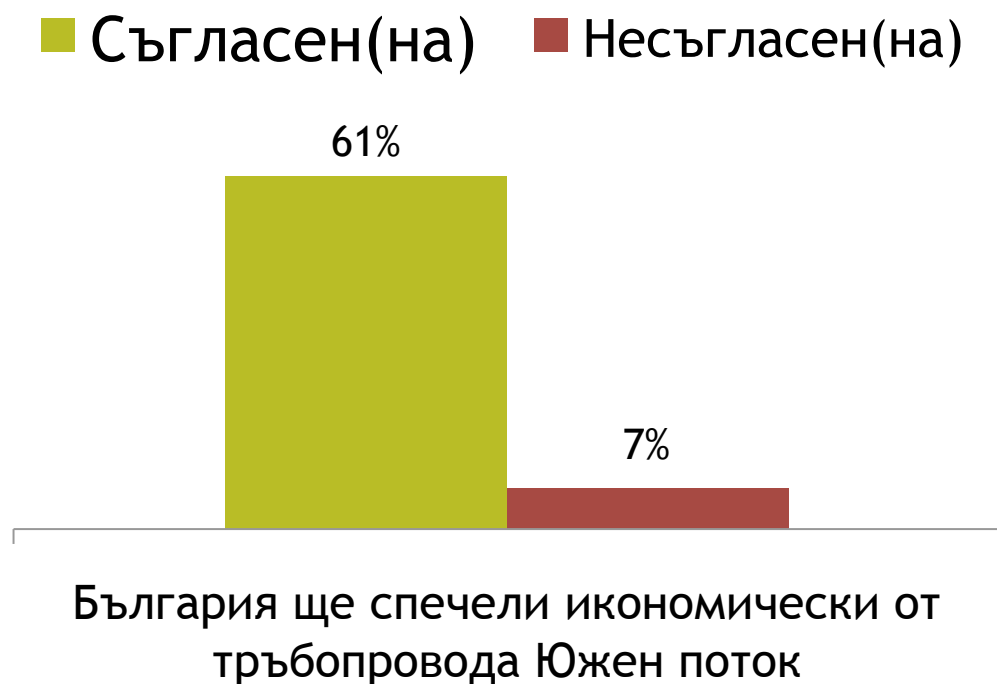
- Most were concerned by increased reliance on Russia and sought some measure of energy independence
 - Some preferred domestic renewables investment or Nabucco, a project they thought would be put in doubt as a result of SS
 - Some, however, believed dependence on Russia was inevitable and that Bulgaria couldn't be more dependent than it already was
- A minority were concerned about the environmental disadvantages surrounding South Stream
 - Some had concerns about the implications for local wildlife
 - A greater number worried about dependence on gas distracting from commitments to reducing carbon emissions/developing renewables
 - Visual impact was not of great concern even to stakeholders from environmental NGOs
- The majority of stakeholders believed that the health and safety concerns were unjustified and that the pipeline would be safe
 - A small number had concerns around possible terrorist attacks and disposal of pipeline at the end of its lifespan

За широката публика най-важните потенциални ползи са икономически

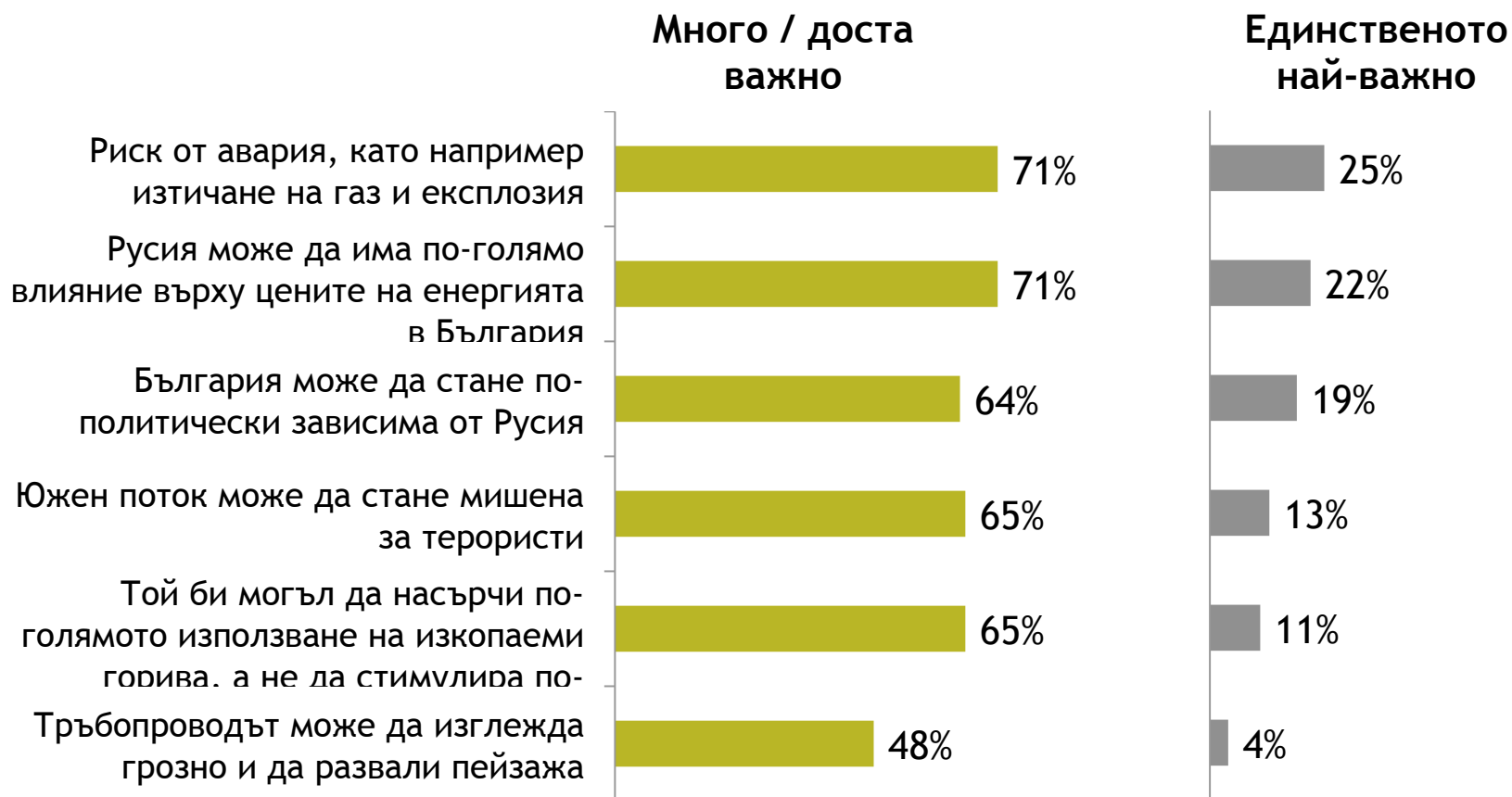
V12. По-долу са някои потенциални ползи, свързани с Южен поток. Моля, кажете колко е важна всяка от тях. // V13. Коя според Вас е най-важната? [База = всички анкетирувани (500)]

Повечето смятат, че Южен поток ще доведе до икономически ползи за България

ПРОУЧВАНЕ НА ОБЩЕСТВЕНИТЕ НАГЛАСИ

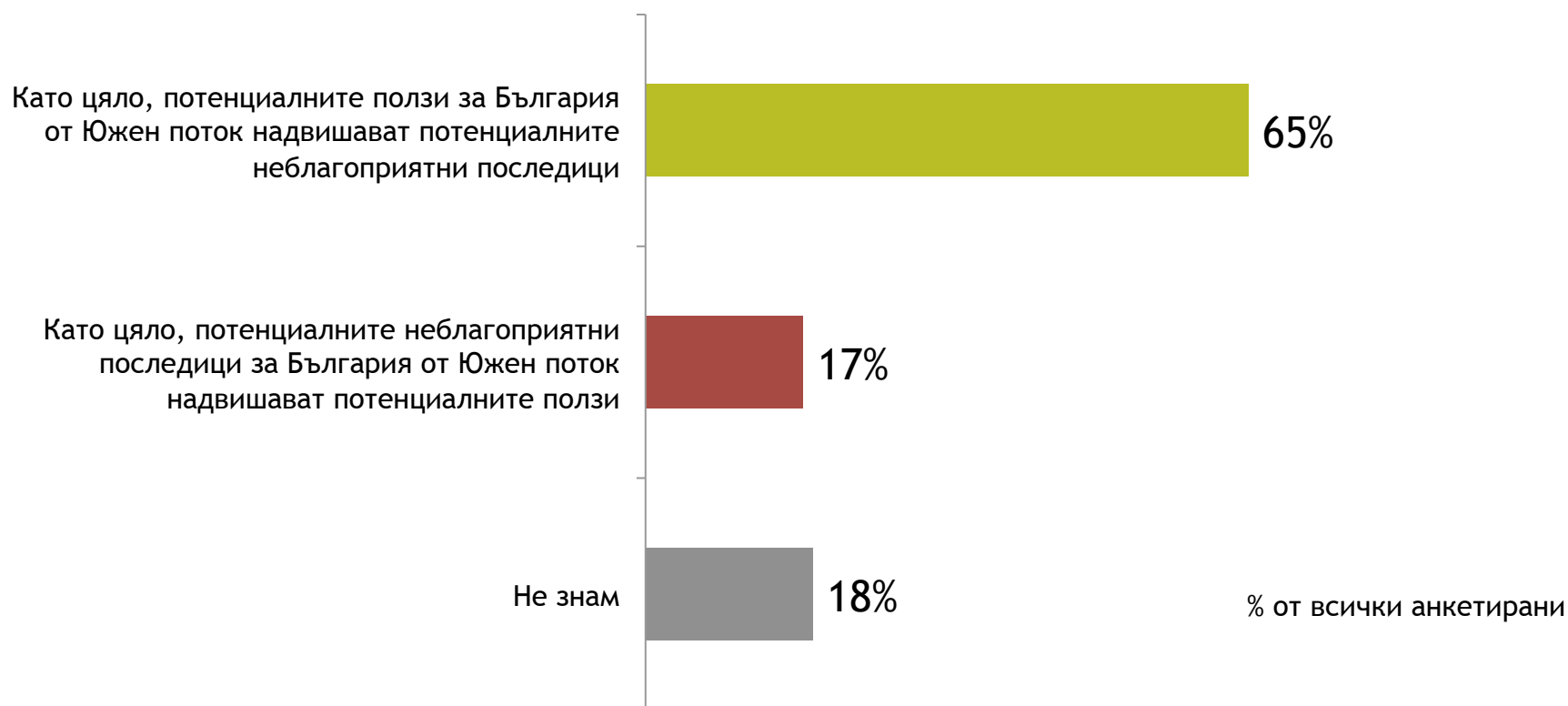
Рискът от авария и по-голямата зависимост от Русия се считат за най-важните потенциални недостатъци

В10. По-долу са някои потенциални недостатъци, свързани с проекта Южен поток. Моля, кажете колко е важна всяка от тях. // В11. Коя според Вас е най-важната? [База = всички анкетиранни (500)]

ПРОУЧВАНЕ НА ОБЩЕСТВЕНИТЕ НАГЛАСИ

Като цяло, 65% смятат, че потенциалните ползи надвишават потенциалните недостатъци, като 17% не са съгласни

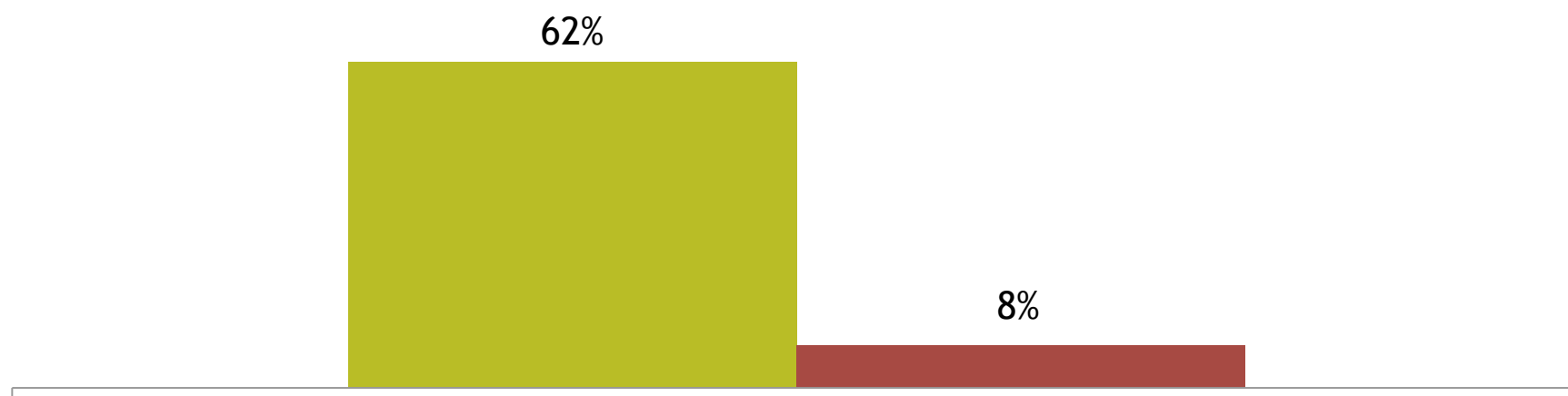

В15. Кое от следните твърдения е най-близо до Вашето мнение? [База = всички анкетиращи (500)]

62% са доволни от това тръбопроводи като Южен поток да минават през България

■ Съгласен(на)

■ Несъгласен(на)

Съгласен(на) съм газопроводи като Южен поток да минават през България

Повечето заинтересовани страни се притесняват от организациите, участващи в проекта Южен поток

- Мнението на повечето заинтересовани страни е, че Газпром е много влиятелно разширение на руското правителство.
- Българският Енергиен Холдинг бива критикуван и се разглежда като податлив на корупция от повечето заинтересовани страни.
- Има някои въпроси за способността на българското правителство да представлява ефективно националните интереси при преговорите.

ПРОУЧВАНЕ СРЕД ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ

„Газпром очевидно е основният играч и Газпром очевидно преследва собствените си цели. Газпром е странно образувание и ние не знаем до каква степен това е бизнес и до каква степен това е инструмент на външната политика на Русия. Ние знаем много добре, че е по малко и от двете.“

Заинтересована страна

„БЕХ трябва да бъде закрит, защото е изключително куха структура, създадена от предишното правителство и използвана за сливане на средства и кражба на милиони. Той трябваше да бъде закрит, когато предишното правителство дойде на власт.“

Заинтересована страна

Заключение

Заключение

- **Подкрепата за Южен поток е сравнително висока сред широката общественост (68% подкрепа), но мнението на заинтересованите страни е по-смесено.**
- **Въпреки това, доверието в организациите, участващи в проекта, е сравнително ниско, което представлява предизвикателство за комуникациите и прави важно всички преговори да са прозрачни.**

Заклучение

Освен това, **остават сериозни проблеми** и за да се надгради върху съществуващата подкрепа и да се убедят съмняващите се, редица въпроси трябва да бъдат разгледани:

1. Южен поток ще засили ли влиянието на Русия в България?
2. Как могат Газпром и българското правителство да гарантират, че България ще види осезаеми икономически ползи от Южен поток?
3. Как може обществеността да бъде убедена в безопасността на газопровода?
4. Как може да се ограничи въздействието на газопровода върху околната среда?

One piece of advice...

“My advice to them would be to forgo the entire project.”

Stakeholder

“Protect Bulgaria’s goals... Very concrete things like compensation for the losses of the pipelines from Romania and other things like that, which could be measured financially.”

Stakeholder

“Be more confident at the negotiating table and really fight for good terms for Bulgaria. I hope the people negotiating will have strong natures, and not be easily frightened or, God forbid, chasing their own interests.”

Stakeholder

“Ensure transparency of everything, particularly of contracts.”

Stakeholder

“Create a communications strategy.”

Stakeholder

“The State’s policy should be more proactive. We should not work in the short-term: taking a long-term view will mean that bids are better and more Bulgarian companies and experts can be involved.”

Stakeholder

“The project should be accompanied with an information campaign based on openness so that society as a whole is informed about all the steps and intentions. We should not get the impression that there are secret agreements. Openness!”

Stakeholder

“They shouldn’t stop it, they should give it the green light.”

Stakeholder

“They should follow all transparency requirements, they should talk to people in different areas and they should respect the ‘No’ position.”

Stakeholder

“Be careful what you sign because, superficially, Bulgaria shouldn’t have any concerns but, if you look carefully, there are many risks. For example, who is financing it? What is the rate of return? Could someone take over the company at some point? The legal and financial framework of the project could be dangerous if it is not reviewed in depth.”

Stakeholder